

COMMISSIE BODEMDALING AARDGASWINNING FRYSLÂN

Klaas Arie Beks (voorzitter)

Informatievoorziening raad AchtKarspelen

13 maart 2025

INHOUD

Inleiding

Overeenkomst Bodemdaling

- Werkingsgebied
- Commissie
 - Taak
 - Samenstelling
 - Bindende besluiten
- Derde belanghebbenden

Schade door Bodemdaling

Afhandeling schadeclaims

Samenwerking met WF

Contact

INLEIDING

TAAKVERDELING

- Wat diep in de bodem zit, is van het Rijk
- De NAM en Vermilion willen gas winnen
- Het Rijk (Minister KGG) geeft de vergunning af (als eigenaar van het gas en vanwege de wet)
- Wie schade veroorzaakt, moet de uiteindelijke schade vergoeden (burgerlijk wetboek /mijnbouwwet)
- Onafhankelijke commissie bepaalt of er schade is en de hoogte van de vergoeding

OVEREENKOMSTEN

waarin afhandeling **schade als gevolg van bodemdaling door aardgaswinning** is geregeld

- Provincie Fryslân, Wetterskip Fryslân en NAM (2006)
- Provincie Fryslân, Wetterskip Fryslân en Vermilion (2016)

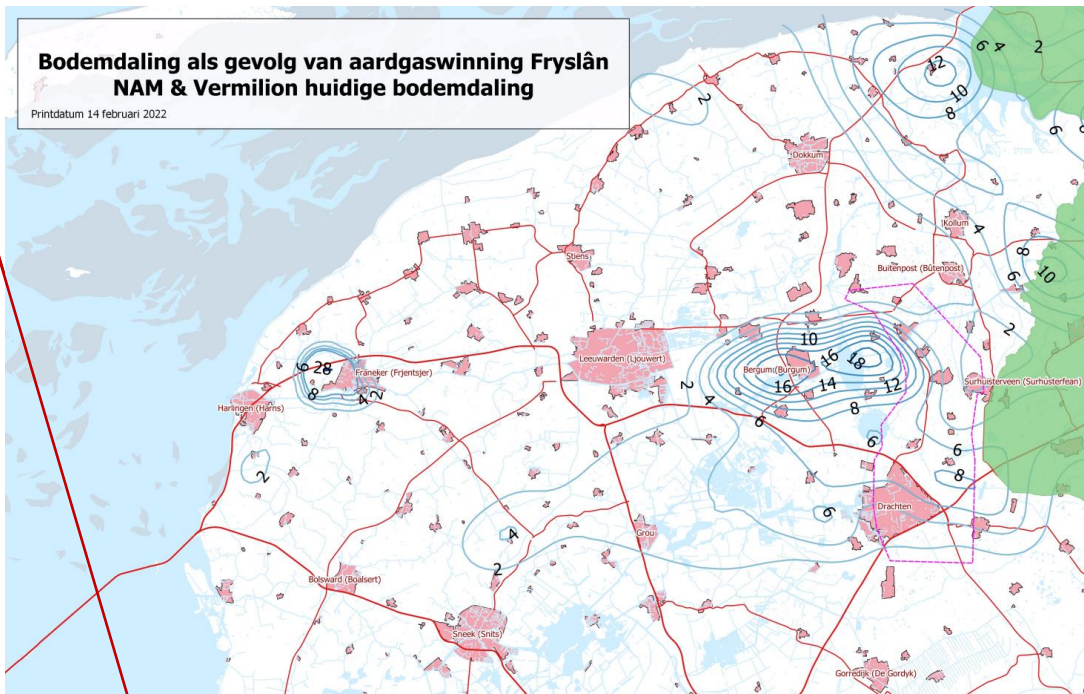
Commissie Bodemdaling Aardgaswinning Fryslân voert de overeenkomsten uit

OVEREENKOMST

- . Afhandeling schade uit handen genomen van de gaswinner
- . Onafhankelijke deskundigen commissie
- . Leden benoemd door de partijen uit de overeenkomst
- . Commissie stelt uitgangspunten beoordeling schade vast
- . Bindend advies voor alle partijen

CBAF spreekt zich niet uit over (on)wenselijkheid toekomstige winningen. Daar gaat zij niet over.

WERKINGSGEBIED

DE OVEREENKOMST IS BEPERKT TOT
WINGEBIEDEN VAN DE NAM EN
VERMILION OP LAND VAN **FRYSLÂN**

DE OVEREENKOMST BEPERKT ZICH TOT
BODEMDALING ALS GEVOLG VAN
GASWINNING

TAAK VAN DE COMMISSIE

NAAR AANLEIDING VAN GEMOTIVEERD VERZOEK, STELT DE COMMISSIE ONDERBOUWD VAST:

- welke handelingen, werken of werkzaamheden zijn aan te merken als maatregelen in de zin van de overeenkomst, en
- welke kosten, hetzij van vorenbedoelde maatregelen, hetzij anderszins (compensatie) zijn aan te merken als kosten welke NAM/Vermilion overeenkomstig de regels van de overeenkomsten zal vergoeden

SAMENSTELLING COMMISSIE

BENOEMD DOOR:

PROVINCIE FRYSLÂN

1 Lid: dhr. K.A. Beks (vz)

1 Vervangend lid: mevr. ir. N. Nurmohamed

WETTERSKIP FRYSLÂN

1 Lid: mevr. ir. ing. Y. van der Meulen MCM, MPA

1 Vervangend lid: dhr. ir. W.P.C. Zeeman

Adviseur: dhr. mr. E.B. van Kalsbeek

NAM / VERMILION

2 Leden: dhr. mr. R.J. de Roos (vice vz)

dhr. Prof. ir. A.F. van Tol

2 Vervangende leden:

dhr. J.K.G. van Heijningen

dhr. Prof. dr. ir. J.W. van der Meer

Achtergrond leden: (voormalig) medewerkers diverse overheden, provincies, waterschappen, gemeente, DLG, NAM, Shell, Universiteit Delft, IHE, adviesbureaus. **Expertises:** bestuur, waterbeheer, waterkeringen, (geo)hydrologie, funderingen, geotechniek, bestuurs- en privaatrecht, financiën, projectmanagement e.a.. Daarnaast **gebiedskennis**.

DERDE BELANGHEBBENDEN

Partijen met een gerechtvaardigd belang kunnen **toetreden tot de overeenkomst**

Bijvoorbeeld:

- Gemeenten
- Bedrijven / agrariërs
- Particulieren
- Instellingen

Met toetreden gelden **dezelfde regels** als voor partijen die de overeenkomst hebben gesloten (PF, WF)

Belang zit o.a. in door bodemdaling door gaswinning geraakte watergerelateerde objecten (boothuizen, beschoeiingen, steigers, bruggen, rioleringen, drainages etc.)

SCHADE DOOR BODEMDALING

BIJ GELIJKBLIJVENDE WATERPEILEN

Bergingsverlies / hogere kans op wateroverlast

Stuwen mogelijk te laag

Meer bemalen – extra beheer en energiekosten

Bruggen komen lager boven water te liggen

Waterkerende hoogte dijken wordt lager

Duikers mogelijk niet meer effectief

Drainagesystemen werken mogelijk iets minder

Effecten op waarde agrarische percelen en genereerbaar inkomen

Invaarhoogte boothuizen lager

Steigers dichterbij wateroppervlak

.....

SCHADEAFHANDELING

Al sinds 1999

- Wereld is veranderd:
 - **Vertrouwen** in overheid verminderd;
 - **Vertrouwen** in NAM en daarmee alle gaswinners gekelderd door reactie op schade door aardbevingen.
- In publieke opinie is **CBAF onterecht** gelijk aan **NAM**;
- Tot nu weinig claims vanuit andere partijen dan overheden;
- Vaak wel complimenten als gemelde daadwerkelijke schade wordt afgehandeld;
- Veel **argwaan en achterdocht** bij agrarische sector maar geen enkele schademelding (en dus geen afhandeling);
- Meerdere meldingen **gebouwschade**: door bodemdaling geen schade te verwachten -> andere oorzaak (teleurstelling schade-melder). Sinds 2023 behandelt Commissie Mijnbouwschade deze meldingen.

SCHADEAFHANDELING

Werkwijze schademelding / indicatie claim

- In overleg met secretaris voorbereiden indiening
- Behandeling in commissievergadering
- Wel/niet instemming verder onderzoek door gemeente of extern
- Door gemeente (opdrachtgever) uitzetten onderzoek
- Bespreken tussenresultaten met secretaris
- Behandeling in CBAF vergadering
- Traditioneel 4 fases: initiatief, plan, voorbereiding en uitvoering
- 4x bovenstaande doorlopen (waar nodig)
- Bij instemming doet CBAF Aanbeveling (bindend) naar gaswinner
- Betalingstermijn max. 45 dagen
- Interne kosten worden door gemeente als claim ingediend

SAMENWERKING WATERSCHAP

Ca. 460.000 Euro aan gemeente Achtkarspelen uitgekeerd door Vermilion

- Primaire waterkering
- Regionale keringen
- Opwaarderen / nieuwe gemalen
- Extra exploitatiekosten gemalen
- Kosten onderzoeken door externe bureaus
- Interne kosten gemeente Achtkarspelen

SAMENWERKING GEMEENTE ACHTKAR SPELEN

- Uitstekende ambtelijke samenwerking vanaf 2016
- Inventarisatie gemeentelijke objecten uitgevoerd
- Ook planvorming voor rioolmaatregelen en drainage Kootstertille
- Uitvoering en financieel afgehandeld
- Andere dorpen volgen planning gemeente
- **CBAF blijft onafhankelijk met eigen oordeelsvorming: geen belangenvertegenwoordiging WF en ook niet NAM/Vermilion!**

SAMENVATTING

- Overheden bepalen beleid
- Commissie stelt schade vast en welke maatregelen voor welke vergoeding in aanmerking komen
- Commissie is onafhankelijk, benaderbaar en pro-actief;
- niet apart maar samenwerken met andere grote opgaven (gebiedsaanpak, veenweide aanpak)
- daarom voorkeur voor regionale schadeafhandeling
- Goede samenwerking met gemeente Achtkarspelen

CONTACT

Commissie Bodemdaling Aardgaswinning Fryslân

Secretaris: Gosse Jan Steendam

secretariaat@bodemdalingfryslan.nl

06 22418739

